

VÁLKY PROTI ŘÍMU

ŘÍMSKÁ NADVLÁDA

vláda prokurátorů

- ⇒ po smrti **Héróda Agrippy I.** – *římští prokurátoři*
- ⇒ *Héródova rodina* – právo jmenovat *velekněze* jeruzalémského chrámu
- ⇒ *daňový útisk*
- ⇒ *zvětšování sociálních rozdílů*
- ⇒ *nepokoje a vzpoury* – po jejich potlačení ještě větší odpor
- ⇒ *radikálové* – zélóti („*sicarii*“)
- ⇒ **Héródés Agrippa II.** – 64 n. l. – dokončena *přestavba jeruzalémského chrámu*
- ⇒ krvavé *rozbroje* mezi **Židy** a **Řeky** – **Kaisarea**
- ⇒ tvrdě potlačena *demonstrace* v **Jeruzalémě**

ŘÍMSKÁ NADVLÁDA

židovská válka (66–74 n. l.)

- ⇒ hlavní pramen – **Josephus Flavius** – „Židovská válka“
- ⇒ 66 n. l. – napadení římské posádky v **Jeruzalémě** a okolí
- ⇒ *zastavení obětí* za římského císaře v chrámu
- ⇒ židovské směry také *bojovaly navzájem proti sobě*

* **Jeruzalém**

- ⇒ *radikálové* – chrám
- ⇒ *umírnění* – Horní město
 - později část *odešla* (zřejmě i *křestané* – **Pella**)
- ⇒ *římský velitel* přinucen odejít

ŽIDOVSKÁ VÁLKA

(66–74 n. l.)

* *nová správa*

⇒ **Josef**, syn Mattatjáhův

- velitelem v **Galileji** (pozd. **Josephus Flavius**)

- *konflikt* s **Janem z Gischal** (také Jan z Giskaly)

- sesazen, přesto mu zůstala velitelská pravomoc

* boje mezi **Židy** a **Řeky**

* římský císař **Nero** (54–68 n. l.)

* **Titus Flavius Vespasianus** (69–79 n. l.)

– vojevůdce, později římský císař

⇒ **Jótapata** – obránce **Josef** – zajat a propuštěn – jméno **Flavius**

- City
- City (uncertain location)
- ▲ Mountain peak
- ♣ Battle
- ⊙ Siege
- Cestius Gallus's campaign A.D. 66
- Vespaian's campaign A.D. 67
- Vespaian's campaign A.D. 68
- Agrippa II's kingdom
- Roman procuratorial rule

- 70 n. l. – město dobyto – trad. 9. abu vypálen chrám

ŽIDOVSKÁ VÁLKA (66–74 n. l.)

⇒ **Římané** obsazovali území mimo Jeruzaléma

* **Jeruzalém** – boje mezi frakcemi povstalců – útlak obyvatelstva

⇒ **Jan z Gischal** – na pomoc **Idumejci**, okolí chrámu

⇒ **Eleazar** – vůdce zélótů – chrám

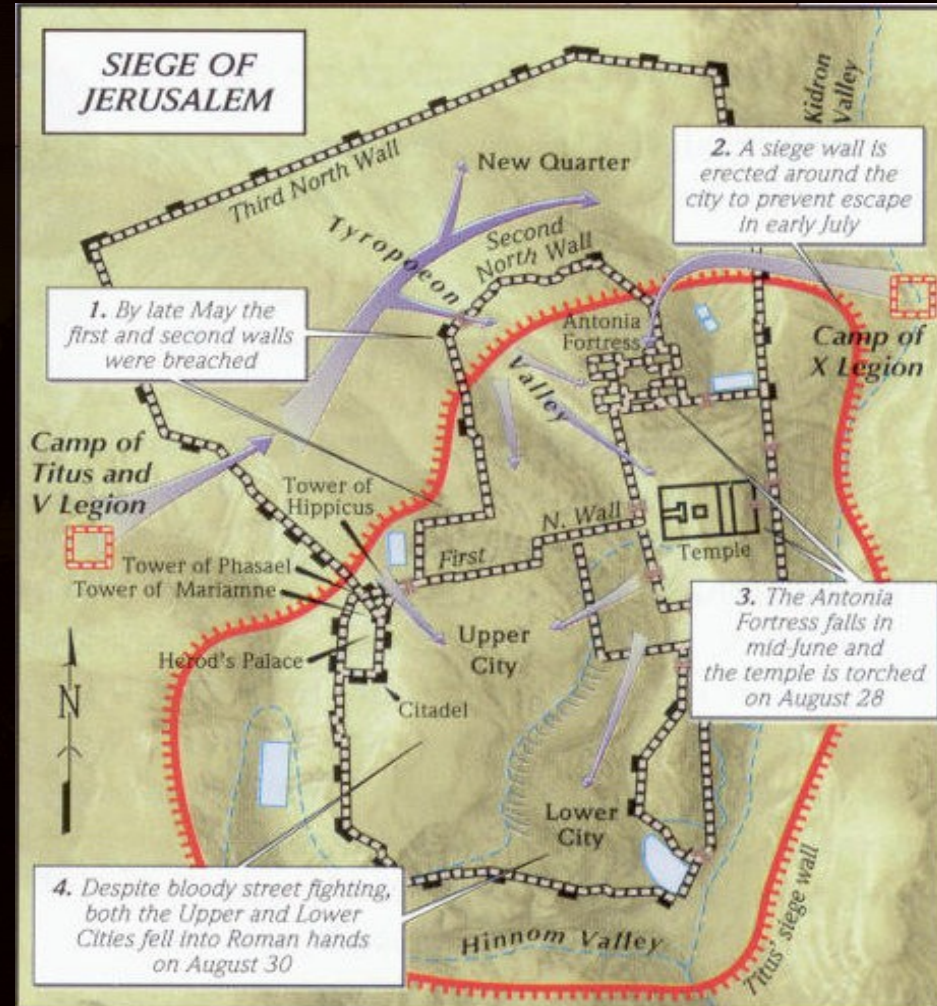
⇒ **Šimón bar Gjóra** – Horní město

* **Vespasianus** císařem

⇒ v čele vojsk **Titus** (císařem 79–81 n. l.)

- vyhladovění města

- 70 n. l. – město dobyto – trad. 9. abu vypálen chrám

ŽIDOVSKÁ VÁLKA (66–74 n. l.)

- ⇒ 71 n. l. – **Titův** triumf v **Římě**
- ⇒ *Titův vítězný oblouk*
- ⇒ **Vespasianovy** mince s nápisem „*Přemožená Judea*“

ŽIDOVSKÁ VÁLKA (66–74 n. l.)

* *vzdorující pevnosti*

⇒ **Héródéion**

⇒ **Machairús**

⇒ duben 74 – **Masada**

- *obránci raději zvolili dobrovolnou smrt*

⇒ trosky **Jeruzaléma** – *římská legie*

⇒ *chrámová daň* placena **Římu**

Vespasianus

Titus

ŘÍMSKÁ NADVLÁDA

následky války a pokusy o obnovu

⇒ zemřelo mnoho **Židů** – z většinového národa *bezprávnou menšinou*

⇒ větší rozlišení různých židovských směrů
- upevnění a vyhranění *farizejského směru*
- *zánik* nebo *vytlačení* jiných složek

⇒ *vzrostl počet Židů sídlících v* **Římě**

* **Jóchanan ben Zakkaj** – škola v **Javne** (Jabne)

- studován Zákon, farizejský směr
- 90 n. l. – sněm – konečné vymezení *rozsahu hebrejského biblického souboru*

⇒ ustálení *textu hebrejské bible*

⇒ odštěpeno *křesťanství* – nárůst křesťanů *pohanského původu*

ŘÍMSKÁ NADVLÁDA

⇒ po r. 70 n. l. – **Judea** samostatnou *provincií* – v čele *prokurátor* jmenovaný císařem

* **Vespasianus, Titus** a **Domitianus** (81–96 n. l.)

⇒ *ostrý postup* státní moci proti Židům

⇒ *daň* do zvláštní pokladny místo do jeruzalémského chrámu - *udavačství*

* **Nerva** (96–98 n. l.)

⇒ uklidnění situace

* **Traianus** (98–117 n. l.) a **Hadrianus** (117–138 n. l.)

⇒ *spory* mezi **Židy** a *jinými národy*

* **Hadrianus** (117–138 n. l.)

⇒ snaha o *řádnou správu provincií* – osobní *inspekce*

⇒ snaha o *nahrazení orientální kultury* a *kultů* jednotnou *kulturou řeckou* – rozhodnutí o novém městě **Aelia Capitolina** a **Diově** chrámu na místě **Jeruzaléma** – podnět k dalšímu *povstání* Židů

POVSTÁNÍ BAR KOCHBY

(132–135 n. l.)

⇒ rozhodnutí o novém městě **Aelia Capitolina** a **Diově** chrámu na místě **Jeruzaléma**

⇒ 132 n. l. – propuklo *povstání*

* **Bar Kochba** (Šimón ben Kósebá)

- považován za Mesiáše (rabi **Akiba** (rabi Akiva))

⇒ *zpočátku úspěch* – **Jeruzalém**

⇒ *poslední odpor* – pevnost **Béttér**

- 135 (trad. 9. abu) – **Bar Kochba** zabit

⇒ *dokumenty i pozůstatky lidí v jeskyních* **Judské pouště**

⇒ **Aelia Capitolina** – Židům zakázán vstup

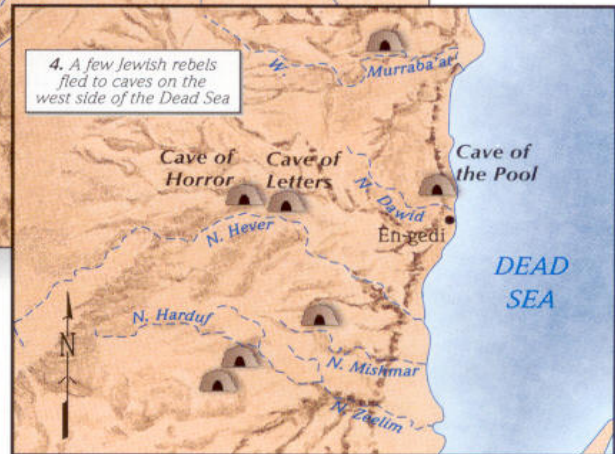
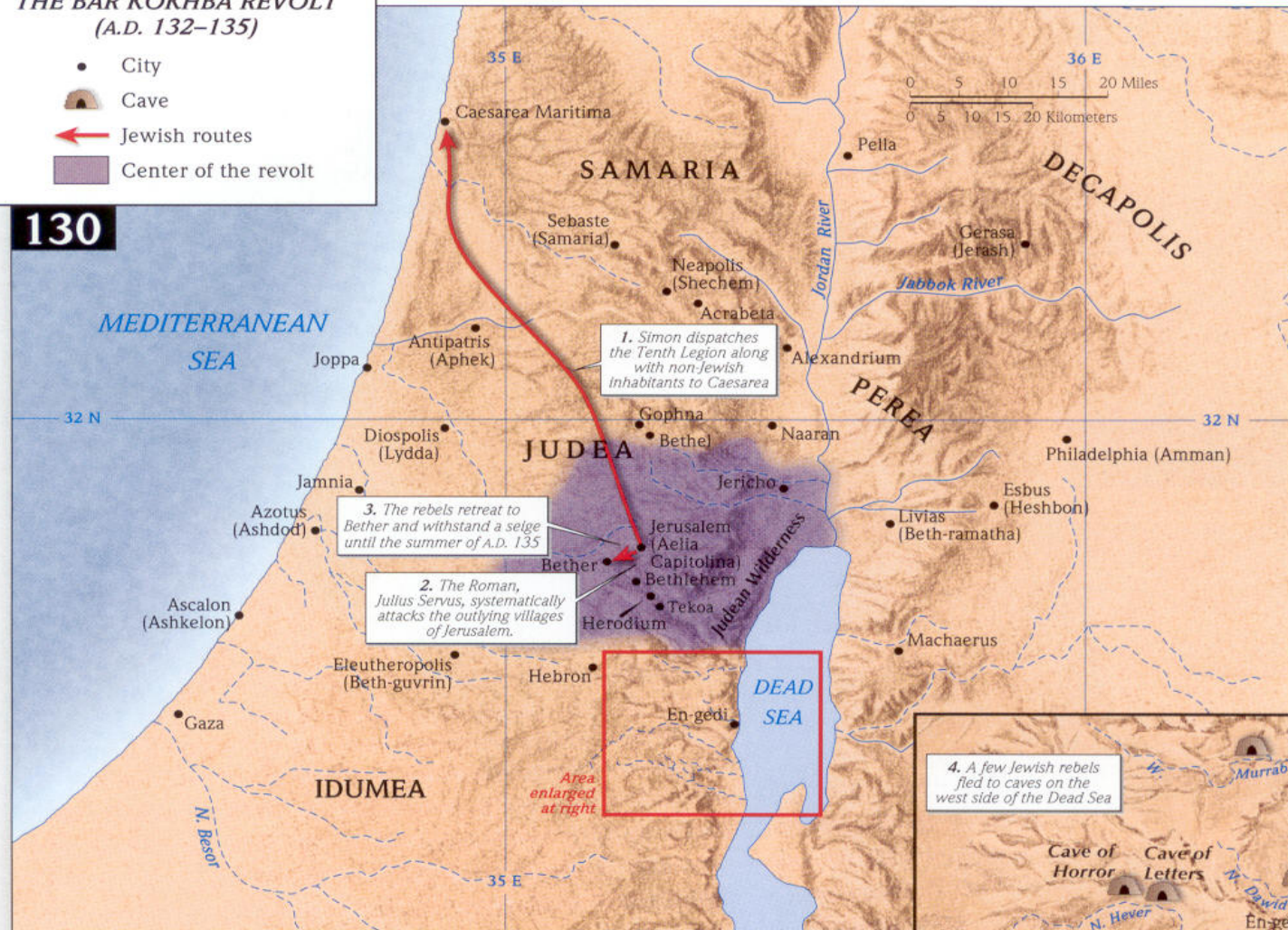
⇒ jméno provincie Judaea nahrazeno za „*Syria Palaestina*“

⇒ zákaz vyučovat Zákon a provádět obřízku

THE BAR KOKHBA REVOLT (A.D. 132–135)

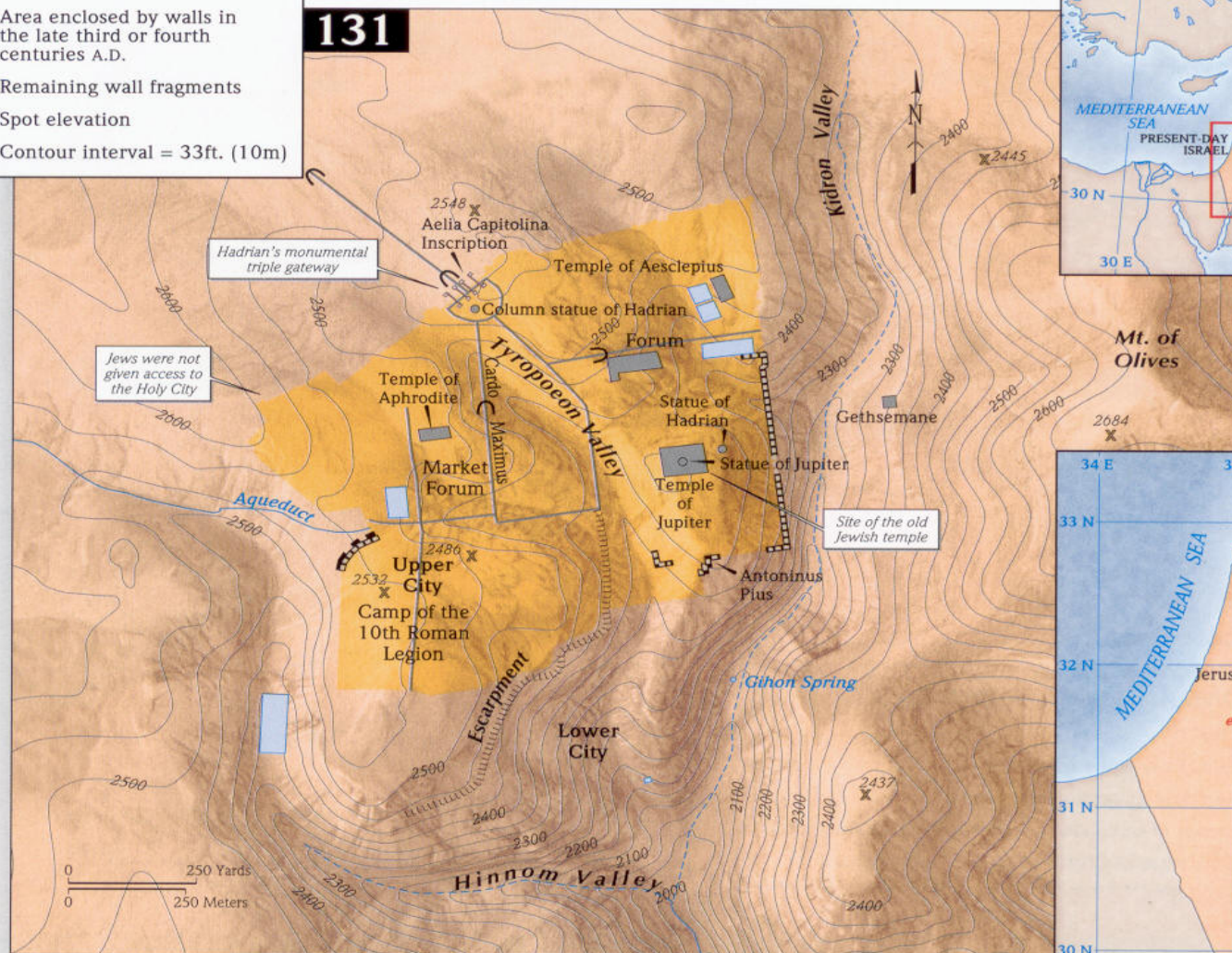
- City
- 🕒 Cave
- ➡ Jewish routes
- Center of the revolt

130

HADRIAN'S JERUSALEM: COLONIA AELIA CAPITOLINA

- Gate
- Tower
- Triumphal arches
- Area enclosed by walls in the late third or fourth centuries A.D.
- Remaining wall fragments
- Spot elevation
- Contour interval = 33ft. (10m)

KONEC